

ALOE VERA (L.) BURM.F.

ว่านหางจระเข้ เป็นต้นพืชที่มีเนื้ออิมอวบ จัดอยู่ในตระกูลลิเลียม (Lilium) แหล่งกำเนิดดั้งเดิมอยู่ในคาบสมุทรอาหรับ สายพันธุ์ของว่านหางจระเข้มีมากกว่า 500 สายพันธุ์ ซึ่งมีทั้งพันธุ์ที่มีขนาดใหญ่มากจนไปถึงพันธุ์ที่มีขนาดเล็กกว่า 10 เซนติเมตร ลักษณะพิเศษของว่านหางจระเข้ก็คือ มีใบแหลมคล้ายกับเข็ม เนื้อหนา และเนื้อในมีน้ำเมือกเหนียว ว่านหางจระเข้ผลิดอกในช่วงฤดูหนาว ดอกจะมีสีแตกต่างกัน เช่น เหลือง ขาว และแดง เป็นต้น

คำว่า "อะโล" (Aloe) เป็นภาษากรีกโบราณ หมายถึงว่านหางจระเข้ ซึ่งแผลงมาจากคำว่า "Allal" มีความหมายว่า ฝาดหรือขมในภาษายิว ฉะนั้นเมื่อผู้คนได้ยินชื่อนี้ ก็จะทำให้นึกถึงว่านหางจระเข้ ว่านหางจระเข้เดิมเป็นพืชที่ขึ้นในเขตร้อนต่อมาได้ถูกนำไปแพร่พันธุ์ในยุโรปและเอเชีย โดยปลูกเพื่อใช้ในการเกษตรและการแพทย์รวมถึงสำหรับการตกแต่งและปลูกเป็นต้นไม้กระถาง

สรรพคุณของว่านหางจระเข้ เป็นยาฆ่าเชื้อ ฝาดสมานแผล ห้ามเลือด ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตัวกระตุ้นเซลล์เนื้อเยื่อให้เจริญเติบโต ทำให้แผลหายเร็วขึ้น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ได้ทดลองพบว่า ว่านหางจระเข้สามารถนำมาใช้รักษาแผลธรรมดา แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก แผลที่เกิดจากการฉายรังสี ลดอาการอักเสบ ฆ่าเชื้อโรค ป้องกันผิวไหม้เพราะแดด บำรุงผิวหน้า กำจัดฝ้า ยาระบาย แก้ไอ เจ็บคอ รักษาเมะเร็ง แก้พิษแมงกะพรุน ช่วยประสานกระดูก รักษาโรคตับและรักษาสมองผิดปกติ ด้วยสรรพคุณที่มากมายนี้เอง "ว่านหางจระเข้" จึงถูกขนานนามว่า "สมุนไพรมหัศจรรย์จากธรรมชาติ"

สารสำคัญที่พบ : Aloe-emodin, Aloin, Chrysophanic acid Barbaboin, AloctinA, Aloctin B, Brady Kininase Alosin, Anthramol Histidine, Amino acid , Alanine Glutamic acid Cystine, Glutamine, Glycine.

ข้อมูลด้านการคลินิก

- **ใช้เป็นยาภายใน** เช่น ยาถ่าย ว่านในใบว่านหางจระเข้สาร Anthraquinone ที่มีฤทธิ์ขับถ่ายด้วย ใช้ทำเป็นยาดำ แก้กระเพาะ ลำไส้อักเสบ โดยเอาใบมาปอกเปลือกออก เหลือแต่ว่าน แก้อาการปวดตามข้อ โดยการดื่มว่านหางจระเข้ทั้งน้ำ ว่าน
- **ใช้เป็นยาภายนอก** สำหรับรักษาแผลไฟไหม้ และน้ำร้อนลวก ใช้ว่านในใบสดทา หรือแปะที่แผลให้เปียกอยู่ตลอดเวลา 2 วันแรก เพราะในว่านใบว่านหางจระเข้นอกจากจะมีสรรพคุณรักษาแผลต่อต้านเชื้อแบคทีเรีย สำหรับรักษาแผลไฟไหม้

และน้ำร้อนลวกช่วยเร่งให้เซลล์ผิวหนังแบ่งตัวเพื่อซ่อมแซมผิวให้ดีขึ้น หรือหากนำว่านหางจระเข้ไปสกัดเป็นน้ำ เมื่อนำไปใช้ในการรักษาแผลผ่าตัด พบว่าช่วยให้แผลสมานเร็วขึ้น ป้องกันการเกิดรอยแผลเป็น หรือหากใครที่รอยแผลแล้วเมื่อใช้จะช่วยขจัดรอยแผลเป็นที่เกิดขึ้น ทำให้แผลแลดูจางลง ว่านหางจระเข้ยังมีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อลดการอักเสบ

เราจึงเห็นผลิตภัณฑ์ที่นำประโยชน์ของว่านหางจระเข้ไปเป็นส่วนผสมในรูปแบบต่างๆ ทั้งครีมทารักษาโรคผิวหนังและแผลอักเสบ ที่ช่วยรักษาการอักเสบของผิวหนังและเนื้อเยื่ออ่อน ลดอาการปวดจากบาดแผล นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยว่าสามารถรักษาโรคเรื้อรัง ไส้เลื่อน หลอดเลือด หรือโรคสะเก็ดเงิน

- **ใช้เป็นเครื่องสำอาง** รู้นจากไบสคชโลมบนเส้นผม ทำให้ผมดก เป็นเงางาม และเส้นผมสลวย

เพราะรู้นของว่านหางจระเข้ทำให้รากผมเย็น เป็นการช่วยบำรุงต่อมที่รากผมให้มีสุขภาพดี ผมจึงดกดำเป็นเงางาม นอกจากนั้นแล้ว ยังช่วยรักษาแผลบนหนังศีรษะด้วย ใช้กับผมร่วง รักษาศีรษะล้าน รักษาผิวเป็นจุดต่างดำ ผิด่างดำนี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากอายุมาก หรือถูกแสงแดด หรือเป็นความไวของผิวหนังแต่ละบุคคล ใช้รู้นทาวันละ 2 ครั้ง หลังจากได้ทำความสะอาดผิวด้วยน้ำสะอาด ต้องมีความอดทนมาก เพราะต้องใช้เวลาเป็นเดือนๆ จึงจะหายจากจุดต่างดำ แต่ถึงอย่างไรก็ดี ควรใช้รู้นจากว่านหางจระเข้ทา จะทำให้ผิวหนังมีน้ำ มีนวลขึ้น รักษาผิว ยับยั้งการติดเชื้อ ช่วยเรียกเนื้อ ช่วยลดความมันบนใบหน้า เพราะในใบว่านหางจระเข้มีฤทธิ์เป็นกรดอ่อนๆ

ข้อมูลด้านความปลอดภัย

การเลือกใช้ใบจากต้นว่านหางจระเข้ควรเลือกต้นที่มีอายุมากกว่า 1 ขึ้นไป

และให้เลือกใบล่างสุดเพราะจะอวบโตและมีรู้นมากกว่าใบที่อยู่ด้านบน

การนำรู้นมาใช้เพื่อรักษาแผลจำเป็นต้องล้างน้ำให้สะอาด เพื่อป้องกันน้ำยางจากเปลือกที่มีสารแอนทราควิโนน

(Anthraquinone) เพราะอาจทำให้เกิดอาการแพ้ได้ ว่านหางจระเข้จะมีคุณภาพสูงสุดเมื่อตัดมาแล้วใช้ทันที

และจะมีสรรพคุณทางยาที่ดีกว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป รู้นของว่านหางจระเข้จะไม่คงตัวเท่าไรนัก

ดังนั้นถ้าปอกแล้วจะเก็บไว้ได้เพียง 6 ชั่วโมงเท่านั้น

ถ้าใช้เป็นยาภายใน คือ เป็นยาถ่าย ห้ามใช้กับคนที่ตั้งครรภ์ กำลังมีประจำเดือน และคนที่ เป็นริดสีดวงทวาร

การใช้น้ำยางว่านหางทำให้ปวดท้องและเป็นตะคริว การบริโภคสารสกัดจากใบว่านหางจระเข้ที่ต่อเนื่องนานเกินไป (อย่างน้อย

3 สัปดาห์และนานถึง 5 ปี) มีความเกี่ยวข้องกับกรณีของโรคตับอักเสบเฉียบพลัน

การใช้เป็นยาทาภายนอก สำหรับบางรายแล้วอาจจะเกิดอาการแพ้ได้ (จากงานวิจัยพบว่ามีถึง 1%)

โดยลักษณะของอาการแพ้หลังจากหรือปิดวุ้นลงบนผิวหนัง จะทำให้ผิวหนังเป็นผื่นแดงบาง ๆ หรืออาจมีอาการเจ็บแสบด้วย โดยอาการจะแสดงหลังจากทาไปแล้วประมาณ 2-3 นาที ถ้าคุณมีอาการแพ้หลังการใช้วุ้นว่านหางจระเข้ ก็ให้รีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด และเลิกใช้ทันที

เอกสารอ้างอิง

1. <https://th.wikipedia.org/wiki/>
2. https://med.mahidol.ac.th/patient_care/th/health_issue/06112015-1325-th
3. http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_17_3.htm
4. <https://www.nccih.nih.gov/health/alo-vera>